

เทศน์เช้า วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ตั้งใจฟังธรรมเพื่อตอกย้ำ ตอกย้ำให้หัวใจเรามั่นคงใจ อานิสงส์ของการฟังธรรม สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง ได้ยินได้ฟังสิ่งนั้น สิ่งที่ได้ยินได้ฟังทุกวันๆ ตอกย้ำๆ ใจ เวลาที่มีความสงสัยอยู่ ฟังธรรมๆ เพื่อความส่องสว่างในหัวใจใจ นั่นนะตอกย้ำในใจของเรา

ในใจของเรา คุณิ เวลาคนเราไม่ทำความผิดพลาด ไม่มีการทุจริต ไม่มีโทษ ถ้าไม่มีโทษ เจ้าหน้าที่เขาก็ไม่จับใจ ถ้าเจ้าหน้าที่เขาจับนะ คนทำความผิดพลาดมันมีโทษ คนติดคุก เวลาคนติดคุกเข้าไปในคุกแล้วจะเป็นนักโทษชั้นดี ชั้นเอก ชั้นยอด ชั้นเยี่ยม เพื่อได้รับการอภัยโทษ ถ้าได้รับการอภัยโทษ เวลาออกจากคุกนะ มันนับวันนับเดือนเลขนะ ติดคุก ๑ ปี รอเวลาออกจากคุก เวลาไถ้ออกจากคุกมันมีความสุขมาก ได้รับอิสระ เวลาเปิดประตูคุกออกมา เดินออกมาด้วยความผ่องแผ้ว นี่ใจ เวลาคนติดคุก

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เราโดนกิเลสมันครอบงำไว้ ถ้าโดนกิเลสมันครอบงำไว้ เราเป็นอิสระไม่ได้เลย ถ้าเราเป็นอิสระไม่ได้เลย

เวลาเป็นนักโทษ เวลาเป็นนักโทษอยู่ในคุก เป็นผู้โดนคุมขัง เวลาพวกพ่อดี พวกผู้คุมนักโทษ เขาก็อยู่ในคุกเหมือนกัน แต่อาชีพของเขา เขาทำหน้าที่ของเขา เขาคูมนักโทษของเขา เขาไม่ได้เป็นนักโทษ เขาจะออกเมื่อไหร่จะเข้าเมื่อไหร่ก็ได้ เขามาทำงานของเขา แต่ไอ้ นักโทษๆ มันอยู่ในคุกนั้นนะ มันอยากจะออก มันอยากจะได้รับอิสรภาพ

ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา ฟังธรรมๆ ตอกย้ำหัวใจเรา จิตของเราถ้ามันแก้ไขได้ มันพ้นจากโทษจากภัยออกมา ถ้าพ้นจากโทษจากภัยออกมา ถ้ามันไม่มีสติปัญญาอย่างนั้น มันไม่เข้าใจว่าเราเป็นนักโทษใจ เรารบอกว่าเราเป็นมนุษย์ ประชาธิปไตย สิทธิเสมอภาค ทำสิ่งใดก็ได้ๆ นี่ใจ มันหลงในโลก หลงอยู่กับโลก หลงอยู่กับโลก ไม่เข้าใจสัจจะความจริง ไม่ได้ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วิมุตติสุขๆ สุขที่ไม่เจือปนด้วยอามิสของเรา เราแสวงหาอยากได้ความสุข อยากได้ความสำเร็จทางโลก มันก็ประสบความสำเร็จจริงๆ นั่นนะ

ผู้คุมนักโทษมันก็คุมนักโทษ มันก็ทำหน้าที่การงานของมัน มันก็เข้าออกในคุกนั่นนะ นี่ก็เหมือนกัน เราไม่ได้ถึงกับติดคุกติดตะราง แต่กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันครอบงำหัวใจเราไว้ เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ประเสริฐที่สุด

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะเป็นสัตว์ประเสริฐๆ ยกยอปอปั้น มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐๆ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่ามนุษย์โง่กว่าสัตว์ สัตว์มันมีลัทธิเสรีภาพนะ ถ้ามันไม่โดนจับมาขัง สัตว์ป่าๆ มันอยู่ตามธรรมชาติของมัน นี่ธรรมชาติของสัตว์

มนุษย์เกิดมาต้องมีกฎหมาย มนุษย์เกิดมาต้องมีกติกา รอนสิทธิของตนๆ มนุษย์โง่กว่าสัตว์โง่กว่าสัตว์นี้ไง เพราะเราปล่อยตามใจเราไม่ได้ เราปล่อยตามใจเราไม่ได้ เราปล่อยตามหัวใจของเรา เราเอารัดเอาเปรียบไปทั้งนั้นนะ

มนุษย์นี่แปลกนะ หากความสุขบนความทุกข์ของคนอื่น เวลาความทุกข์ของคนอื่น เห็นคนอื่นเสียเปรียบ ชอบนัก ดีใจนัก เวลาเอาชนะคะคานเขาได้ มนุษย์หาความสุขจากความทุกข์ของคนอื่นใจ

แต่ถ้าเป็นธรรมะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ความทุกข์ของเรา เราเกิดมานะ เวลาพระที่ประพฤติปฏิบัติ เขาให้ระลึกถึง ถ้านึกถึงความทุกข์ของตัวเองไม่ได้ คิดถึงเวลาอยู่ในท้องแม่สิ เวลาคิดว่าเราอยู่ในท้องแม่ ๙ เดือน ขยับไม่ได้เลย อยู่ในท้องแม่นั่นนะ อึดอัดขนาดไหนก็ต้องอยู่อย่างนั้นมา มันมีความทุกข์ใหม่ ชีวิตกว่าจะได้มามันแสนทุกข์แสนยาก

แล้วเวลาคลอดมาแล้วพ่อแม่เลี้ยงดูมาๆ ถ้าพ่อแม่ไม่เลี้ยงดูมา ชีวิตจะรอดมาได้อย่างไร ไม่เหมือนสัตว์ สัตว์บางชนิดพอคลอดมามันหากินเองได้เลย แต่มนุษย์ต้องเลี้ยงดู ต้องดูแลของมัน แต่เวลา มันโตขึ้นมาแล้ว คูสิ เวลามนุษย์ทำร้ายกัน ทำร้ายกันด้วยสมอง ทำร้ายกันด้วยปัญญา เอารัดเอาเปรียบกันด้วยเล่ห์ด้วยเหลี่ยมด้วยกล สัตว์มันไม่ทำอย่างนั้นหรอก สัตว์เวลามันจะกัดกัน มันมีเขี้ยวมีเล็บเท่านั้นนะ มันทำร้ายด้วยเขี้ยวเล็บของมัน

มนุษย์ร้อยสันพันคม ร้อยสันพันคมมันถึงต้องมีศีลธรรมไง มีศีลมีธรรมคอยมาขัดมาเกลา ขัดเกลาเพื่ออะไร พอขัดเกลาก็ว่าเราเสียเปรียบเขาๆ

มันจะไปเสียเปรียบที่ไหน มันเป็นคนดี คนมีปัญหา คนที่ไม่เอาสิ่งใด เอาโทษเอาภัยมาเข้าหัวใจของตน ทำแต่คุณงามความดี เสียสละๆ เพื่อคุณงามความดี ความดีเพื่อใคร

การเสียสละ เราไม่ต้องมีสิ่งใดไปเสียสละเขาหรอก เสียสละ ถ้าคนโง่เงาะ คนที่เขามีปัญหาขณะที่เขาเป็นคนใจบุญ เวลาเขาทำบุญกุศลเขาแอบทำนะ เขาไม่ทำให้ใครรู้หรอก ถ้าทำให้ใครรู้ล่ะ หัวกระเด๋บ้านไม่แห้งเลย คนนั้นก็มาขอ คนนี้ก็มาขอ คนที่เขาฉลาดของเขา เวลาเขาจะให้ใคร เขาให้ได้ดินนะ คูในหลวงทำสิ ให้อาชีพเขา ให้ปัญญาเขาให้เขาฉลาดขึ้นมา ให้เขาทำมาหากินได้

นี่ก็เหมือนกัน เราจะช่วยเหลือคนๆ ช่วยเหลือคนให้เขายืนบนขาของตัวเองได้ ให้เขามีสติมีปัญญา การช่วยอย่างนั้น ไม่เที่ยวว่าฉันจะทำๆ ใอันนั้นหัวบันไดบ้านไม่แห้งเลย

คนที่เขาฉลาดเขาแอบทำ เขาทำไม่ต้องการให้ใครรับรู้หรอก แต่การกระทำนั้นจะทำในที่ลับที่แจ้งคือบุญกุศลทั้งนั้นนะ แล้วยิ่งทำในที่ลับ บุญกุศลมหาศาลเลย เวลาทำสิ่งใดต้องให้ประกาศ ต้องขึ้นป้ายเลย คนโน้นทำบุญเท่านี้ คนนี้ทำบุญเท่านั้น นั่นนะมันทอนบุญของตนไปไง

ปฏิภาทก ผู้ให้ให้ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา เราให้เพื่ออะไรล่ะ เราให้คนทุกข์คนจนก็ให้เพื่อเขาดำรงชีพ เราทำบุญกุศลในวัดก็เพื่อประโยชน์สาธารณะ เวลาของสงฆ์ๆ ก็เพื่อหมู่สงฆ์ สมบัติของชาติ สมบัติของสงฆ์ เราทำแล้วก็จบไป ทำไม่ต้องให้ประกาศ ทำไม่ต้องให้เขายกยอปอปั้น นี่ไง การยกยอปอปั้นกิเลสทั้งนั้นนะ อยากดังอยากใหญ่ ถ้าอยากดังอยากใหญ่มันเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมา มันก็เศร้าหมองใจไหม

แต่เราทำของเรา ทำบุญทิ้งแหว ทำไม่ทำให้ใครรู้ แอบทำ เราจะมีมากมีน้อยของเรา เราก็ทำของเรา มีน้อยขึ้นมาอายุเขาก็ทำแบบกระมิดกระเมี้ยน พอมีเยอะหน่อย แหม! อวดเชียว มันมีประโยชน์อะไร

นี่ไง นักโทษ นักโทษมันออกจากคุก มันพ้นโทษมันถึงออกจากคุก นี่เลื่อนสถานะของนักโทษไง นักโทษชั้นดี ใ้อพวกนั้นนักโทษชั้นเลว ฉันทึกว่าเขา ฉันทเยี่ยมกว่าเขา ฉันทจะได้พ้นจากโทษ เวลาเปิดประตูคุกออกมามันก็ออกมาเหมือนกันนั่นนะ ถ้าออกมาเหมือนกัน

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา ทำของเราเพื่อประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์ มันจะมีสติปัญญาอย่างนั้น แล้วไม่วุ่นวายด้วย คนที่เขาเป็นธรรมเขาทำบุญกุศลโดยปัญญาะ เขาไม่วุ่นไม่วายนะ เขาทำของเขาแล้วเขายิ้มแย้มแจ่มใสของเขา เขาเก็บไว้ในความภูมิใจของตัวเอง มันเก็บไว้ในความภูมิใจใจ เราทำสิ่งใดก็ได้ใช้ไหม

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราฝึกหัดของเรา ถ้าเรานั่งสมาธิภาวนาของเรา มันก็เป็นความภูมิใจของเราะ นั่งได้ ๑ ชั่วโมง โอ๊ย! ภูมิใจเลย ๑ ชั่วโมง โอ้! วันนี้ได้ ๒ ชั่วโมง เก็บความภูมิใจของเราไว้ แล้วเกิดถ้ามันเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา จิตมันสงบเข้ามา จิตนี้มันมหัศจรรย์นัก ในหัวใจเรานี้มหัศจรรย์นัก

เวลาแสวงหาความสุข แสวงหาความสุขจากข้างนอก อยากรู้ได้ด้วยเป็นอามิสทั้งนั้น สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้วความสงบของใจ ถ้ามันสงบเข้ามา สิ่งที่มีคุณค่าที่สุดใจ เวลาคนเป็นเท่านั้นถึงแสวงหาความสุขได้ คนตายแสวงหาความสุขไม่ได้

นี่ก็เหมือนกัน คนเป็นเท่านั้น จิตมันรับรู้ของมันได้ แล้วจิตถ้ามันใช้ปัญญาอบรมสมาธิเข้ามา ใช้กำหนดพุทฺธโรเข้ามา มันสงบเข้ามา มันไม่เป็นอย่างที่คิด

ที่คิดกัน ที่ในตำราเขียนกัน ตำราของครูบาอาจารย์เวลาท่านบอกว่า สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี ถ้าสงบ สงบอย่างไร ถ้ามันสงบเข้ามา ความเป็นจริงของมัน เห็นใหม่ สิ่งที่น่าหัวใจๆ มันทุกข์มันยากอยู่ที่นี่ หัวใจที่มันแสวงหาอยู่ที่นี่ หัวใจที่มันเที่ยวตะครุบเงาที่มันบอกจะเป็นความสุขๆ อยู่ที่นี่ เวลามันปล่อยวางเข้ามาหมดเลย ตัวมันเองนั่นนะมีความสุขแท้ ตัวมันเองนั่นนะจะมีความสุขได้

แต่ตัวมันเองมันมีความสุขไม่ได้เพราะกิเลสมันครอบงำใจ ตัณหาความทะยานอยากมันครอบงำอยู่ แล้วก็ลากมันไป “ทำบุญแล้วไปสวรรค์ ทำบุญแล้วจะเป็นพรหม”

เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์พระพุทธเจ้า เทวดา อินทร์ พรหมยังต้องมาฟังเทศน์ เทวดา อินทร์ พรหมที่จะพ้นจากทุกข์ยังต้องลงมาฟังเทศน์ แล้วเราทำกัน ให้กิเลสมันลากไปๆ ใจ เวลาทำสิ่งใดก็ให้กิเลสมันลากไปๆ แต่ถ้ามันทำบุญทิ้งเหว จบ ทำบุญทิ้งเหวเพราะอะไร

ทาน ศีล ภาวนา คนเราจะเป็นอิสรภาพได้ คนเราจะต้องมีสติมีปัญญา คนเราโง่เขลา คนเราเบาปัญญาจะเป็นอิสรภาพไม่ได้ เห็นไหม เขาเลิกทาสๆ ไอ้ทาสมันไม่ยอมเลิกทาสเพราะมันหากินไม่เป็น มันขอเป็นลูกทาสตลอดไปเพื่อให้นายทาสใช้งานมัน เพื่อมันจะมีอาหารเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งของมันจะพ้นจากโทษได้ พ้นจากกิเลสตัดหาความทะยานอยากได้ มันต้องมีสติปัญญาของมัน ถ้ามีสติปัญญาของมัน การเสียดสละทานๆ เสียดสละเป็นผู้ให้ ผู้ให้เป็นผู้ที่จะพ้นเป็นอิสระ เป็นอิสระเพราะไม่มีการครอบงำของใคร

ผู้รับๆ ผู้รับเพราะเราต่ำต้อย ผู้รับเพราะเราขาดแคลน ผู้รับเพราะเราไม่มีสติปัญญาของเรา เราต้องอาศัยความรับนี้เพื่อดำรงชีพของเรา เพื่อความเป็นอยู่ของเรา

ถ้าบวชพระ พระเป็นผู้รับ พระเป็นเนื่อนาบุญของโลก พระภิกษุจาร เลี้ยงชีพด้วยปถิแข็ง คำว่า “เลี้ยงชีพด้วยปถิแข็ง” ออกโปรดสัตว์ คำว่า “โปรดสัตว์” สัตว์ที่มันทุกข์มันยาก ตื่นนอนขึ้นมาจากที่หลับที่นอน หุงหาอาหารมาเพื่อเสียดสละ เพื่อทำบุญกุศล นี่เขาจะตักบาตรของเขา เลี้ยงชีพด้วยปถิแข็ง

นี่พูดถึงว่า เวลาผู้รับรับด้วยความขาดตกบกพร่องของเขา แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์ เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รับด้วยบุญกุศลนี้ นี่ไง เนื่อนาบุญของโลกเขาแย่งกันๆ เพื่อเอาบุญกุศลอันนั้นนี้ นี่ไง การเสียดสละทานๆ เสียดสละทานเพื่อความเป็นอิสระนี้ ความเป็นอิสระเพราะเราเป็นผู้ให้ไง ถ้ามันมีทานของมัน เป็นผู้ให้ เป็นผู้ประเสริฐ เป็นผู้มีโอกาส เป็นผู้ที่จะเปิดปัญญาไข้ใหม่ นี่ทาน

ศีล ศีลคือความปกติของใจ มีศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๒๒๗ ถ้าศีล ๕ ทุกคนอวดอ้างว่าเป็นคนดี ทุกคนอวดอ้างว่าทำความถูกต้องดั่งงามทั้งนั้น ถ้ามันจะเปรียบเทียบกับกัน เปรียบเทียบกันด้วยศีลนี้ ถ้ามันจะถูกต้อง ถูกต้องด้วยศีลด้วยธรรม

ถ้าความดีๆ ความดีของกิเลสไป ความดีบอกมีความสุขบนความทุกข์ของคนอื่นไป เหยียบหัวคนอื่นขึ้นไปไป อยากจะหน้าใหญ่ใจโตไป อยากจะมีอำนาจไป อยากจะนั่งบนหัวคนไป อยากจะอยู่บนหัวเขา นั่นไง มันเป็นศีลตรงไหน

ถ้ามันเป็นศีลขึ้นมา ศีลมันคือความเสมอภาคไง ศีลคือศีละ ศีละคือศิลา ศิลาคือความมั่นคง คือจิตที่มันตั้งมั่น

นี่ไง ผู้ที่จะเป็นอิสระ อิสระต้องมีปัญญาอย่างนี้ไง ถ้ามันมีปัญญาขึ้นมา มันเสียดละทวนขึ้นมา เพื่อเปิดใจของเราให้ใจเป็นสาธารณะ ถ้ามีศีลขึ้นมา แล้วมันเกิดปัญญาขึ้นมา ถ้าเกิดปัญญาขึ้นมา เราเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลางหัวใจไง พุทธะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

ผู้ที่โง่เขลาเบาปัญญา โคนกิเลสตัดหาความทะยานอยากครอบงำ คนติดคุกมันยังมีวันออกนะ พันจากคุกวันไว้แต่นักโทษประหาร นักโทษประหาร เขาก็ให้อภัยโทษอยู่วันยังค้ำนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน มันไม่มีโอกาสเลยหรือ มันไม่มีโอกาสได้กระทำเลยใช่ไหม เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเจ้าจี้จ้ำไซสอนอยู่ทุกวัน แล้วมันหุหนวกตาบอด ย้ำคิดย้ำทำอยู่กับกิเลสตัดหาความทะยานอยากอย่างนั้นหรือ ถ้ามันมีสติปัญญาขึ้นมา มันจะมีความภูมิใจมาก มันจะเป็นผู้ประเสริฐ ให้ความความเบิกบานนะ คนที่มีสติปัญญาเขาให้ด้วยผู้เบิกบาน ไม่ใช่ให้ด้วยความยอมจำนนนะ ไม่ใช่ให้ด้วยเอาคนข่มขู่นะ ไม่ใช่ให้ด้วยความอิทธิพลครอบงำนะ ให้ความพอใจ ให้ความความเบิกบาน ความเบิกบานอันนั้น ทาน ผู้ที่พ้นเป็นอิสระไง

ถ้ามันมีศีล ศีลคือความปกติของใจ ถ้าไม่มีความเบิกบาน ไม่มีสติปัญญา มันจะภาวนาอย่างไร เวลาภาวนาแล้วอันตู่อยู่นั้นนะ เวลาภาวนาขึ้นมาแล้วจนตรอกอยู่อย่างนั้นนะ มันอยู่ด้วยความครอบงำของกิเลสไง คนจะพ้นจากโทษ พ้นจากโทษเขาขึ้นบานนะ นับวันนับคืนเลย จะเปิดประตูคุก ออกไป โอ้โฮ! กอดกันร้องไห้เลย เป็นอิสระๆ ใจ

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจ กิเลสมันครอบงำไว้ มีดบอด คว้าให้มันปลิ้นปล้อน แล้วก็เชื่อมั่นอยู่อย่างนี้ แล้วก็บอกว่านี่เป็นความดีๆ ความคิดอะไรของเอ็ง

ไอนี้มันอยู่ที่วุฒิกภาวะ นี่ไง ฟาลีจิตๆ ถ้าฟาลีจิตขึ้นมา เวรกรรมมีเท่านั้น วุฒิกภาวะมีเท่านั้น จริตนิสัยมีเท่านั้น ความคิดได้เท่านั้น ความคิดได้เท่านั้นมันประเสริฐแล้ว ยอดคน ยอดคนต้องพ้นจากกิเลสสิ

ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด แล้วเราก็เป็นมนุษย์ เหมือนกันนะ ถ้าเป็นมนุษย์ เรามีศักยภาพของความเป็นมนุษย์นะ นี่สัตว์ประเสริฐๆ คุณิ โลกเขาหาอยู่หากินด้วยสติด้วยปัญญา คนที่มีสติมีปัญญาเขาทำอะไรเขาประสบความสำเร็จของเขา

แต่ถ้าคนเวลาเวรกรรมมันตัดทอนๆ เวลาเวรกรรมมันตัดทอนขึ้นมา ความบกพร่องเป็นครั้งเป็นคราว คนเรานะ มันจะเรียบง่าย ชีวิตจะราบรื่นตลอดชีวิต หาได้ยาก ลุ่มๆ ดอนๆ ทั้งนั้นนะ ความลุ่มๆ ดอนๆ เพราะเวรกรรมของคนมันทำมามากไป

คนเราทำความดีมากก็มาก ทำความชั่วมาก็เยอะ ด้วยความผิดพลาด ด้วยความพลั้งเผลอ ด้วยความจำเป็น มันทำของมันมา มันทำของมันมา ถึงเวลากรรมมันให้ผลๆ ยืมรับเลย เราทำมา เราทำของเราเอง มีสติปัญญา มันผ่านพ้นไปได้ พอผ่านพ้นเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

ทั้งนั้นนะ เวลาคนเกิดมา ผลของวิญญูๆ เราได้ทำความดีความชั่วมาทั้งนั้นนะ แต่ถ้าผลของความดีมา เราต้องเหยียบคันเร่ง ต้องรีบกระทำของเราให้มันผ่านไปซะ ถ้าผ่านไปซะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาท่านพูดกับพระ “ภิกษุทั้งหลาย ถ้าพวกเธอโดนโลกธรรม ๘ กระทบรุนแรง อย่าเสียใจ อย่างน้อยใจ ให้ระลึกถึงเราๆ ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมขึ้นมา เขาดีจินนินทา เขาใส่ความ เขาทำร้ายทำลายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้นเลย ไอ้พวกโจร ไอ้พวกนอกถัทธิศาสนา มันทำลายมาตลอด

เราจะบอกว่า เวลาเป็นคนดี เป็นถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วมันต้องมีคนเชิดชู มันต้องมีคนเคารพนบถนอบ มันก็มีคนเคารพนบถนอบจริงๆ ถ้าคนที่มีศรัทธามีความเชื่อ แต่คนที่เขาไม่เชื่อไม่ถือ เขาทำลายทั้งนั้นนะ

ฉะนั้น เวลาบอกว่า ภิกษุทั้งหลายถ้าเธอโดนโลกธรรมกระทบรุนแรง อย่าเสียใจ อย่างน้อยใจ ให้ระลึกถึงเรา ให้ระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะเป็นผู้ที่โดนกระทบกระเทือนรุนแรงที่สุด แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา ช้างศึกไม่กลัวคันศร ไม่กลัวอาวุธของข้าศึก ช้างศึกเผชิญได้ทุกอย่าง

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเรา แล้วเวลาขาดตกบกพร่อง เวลาไม่ถึง
ใดแล้วเราก็จะน้อยเนื้อต่ำใจ เราก็จะเสียใจ

เสียใจไปทำไม หัวเราะเลย รู้กับมันด้วยสติด้วยปัญญา แล้วเราจะพ้นออกไปจากกิเลส
ตัดหาความทะยานอยาก เอวัง